

Strategic Philanthropy

โครงการทุนพยาบาลของสมาคมเพื่อนชุมชน - ระยอง

เรียบเรียงโดย ดร.สุนทร คุณชัยมัง

(ที่มาภาพ : www.community.or.th)

ความเป็นมา

ประเด็นปัญหาทางสังคมที่สำคัญเรื่องหนึ่งที่ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดถึงว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนของจังหวัดระยอง ก็คือ ผลกระทบที่เกิดจากการอพยพเข้ามาอยู่อาศัย มาทำงานทั้งที่เป็นแรงงานถาวรหรือแบบไปเช้าเย็นกลับ ทั้งที่เป็นคนไทยจากจังหวัดอื่นๆ และแรงงานต่างชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื้อที่ความสามารถในการรองรับของระบบสาธารณสุขบุคคลและสาธารณสุขการในจังหวัด ทั้งที่อยู่ในความรับผิดชอบของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ก็เพราะการเข้ามาอาศัยเพื่อการทำงานของคนเหล่านั้น ส่วนราชการของไทย ไม่เคร่งครัดในการแจ้งทะเบียนโยกย้ายที่อยู่อาศัย และส่วนใหญ่ไม่ได้แจ้งย้ายเข้ามาเป็นประชากรของจังหวัด จึงส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา คือ การจัดสรรงบประมาณแผ่นดินของจังหวัดระยอง ที่อาศัยจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรสำหรับการวางแผนงานและจัดสรรงบประมาณ ก็มักจะไม่สอดคล้องกับความสามารถบริการต่างๆ ที่จะรองรับ เรื่องเหล่านี้ มักจะถูกพูดถึงในประเด็นรวมว่า “ประชากรแฝง”

การขาดแคลนแพทย์ พยาบาล บุคลากรสนับสนุนงานบริการ และความไม่เพียงพอของโรงพยาบาลและระบบสาธารณสุข เป็นประเด็นหนึ่งที่ถูกหยิบยกขึ้นมาเสนอต่อสาธารณะ พร้อมๆ กับเรื่องผลกระทบของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหนัก ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในพื้นที่มาบตาพุดและจังหวัดระยองในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2550

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในพื้นที่ 5 กลุ่ม ประกอบด้วย ปตท., SCG, ดาวเคมีคอล, บ้านปู และโกลว์ จึงได้ริเริ่มรวมตัวกันจัดตั้ง “สมาคมเพื่อนชุมชน” เพื่อร่วมมือกับส่วนราชการในการจัดการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ และหนึ่งในโครงการที่สำคัญก็คือ “โครงการทุนพยาบาล”

การจัดการ

- สมาคมฯ จัดสรรเงินจำนวน 140 ล้านบาท ระหว่างปี พ.ศ. 2554 - 2560 โดยจัดเป็นทุนพยาบาลทั่วไป 440 ทุน ทุนพยาบาลเฉพาะทาง 60 ทุน ทุนปริญญาโทอาชีวเวชศาสตร์และสาขาอื่นๆ 10 ทุน สนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์ อีกจำนวนหนึ่งตามอัตราที่เป็นที่ต้องการของโรงพยาบาลของรัฐทั้ง 6 แห่งในจังหวัดระยอง นอกจากนี้ ยังสนับสนุนงบประมาณในการจัดจ้างนายแพทย์เพิ่มเติมอีก 2 อัตรา
- จัดทำ MOU ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนต่อที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี (วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข) ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่เป็นผู้รับนักเรียนในโครงการนี้เข้ารับการศึกษ
- ปี พ.ศ. 2558 มีนักเรียนที่จบการศึกษาแล้ว 300 คน เริ่มบรรจุทำงานในโรงพยาบาลต่างๆ ทั้ง 6 แห่งในจังหวัดระยองแล้ว
- สำหรับการสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์ ให้กับโรงพยาบาลต่างๆ ในจังหวัดระยอง มีจำนวนทั้งสิ้น 21 คน (แพทย์เกษียณอายุ 4 อัตรา, นักวิชาการสาธารณสุข นักเทคนิคการแพทย์ 10 อัตรา, ทีมสหวิชาชีพ 7 อัตรา) ประกอบด้วย โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเนินพระ, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทับมา, ศูนย์บริการสาธารณสุขห้วยโป่ง, ศูนย์บริการสาธารณสุขเนินพะยอม

ผลลัพธ์

การจัดสรรเงินจำนวน 140 ล้านบาท เพื่อให้ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนในจังหวัดระยอง เพื่อเรียนพยาบาล แล้วให้มาทำงานโรงพยาบาลในจังหวัดระยอง ที่ดำเนินงานต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 จนถึง ปัจจุบัน เป็นจำนวนทุน 440 ทุน และมีนักเรียนที่จบการศึกษาแล้ว และทยอยไปเริ่มงานบ้างแล้ว (สิ้นปี พ.ศ. 2558 จำนวน 200 อัตรา) ย่อมแสดงให้เห็นถึง “การบริหารเงินบริจาคเพื่อทุนการศึกษาแบบมุ่งต่อผลสัมฤทธิ์” หรือตามกรอบของความหมายของ Strategic Philanthropy ที่มุ่งต่อการจัดการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งเป็นการดำเนินงานของกลุ่มผู้ประกอบการเอกชนข้างต้น ถือได้ว่า เป็นการบริหารจัดการวัตถุประสงค์ของการบริจาคต่อสาธารณะอย่างมีกลยุทธ์

.....